

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ มุ่งศึกษากระบวนการบริหารของสำนักงานศึกษาริการอำเภอคีเค้น ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาริการ โดยผู้วิจัยขอเสนอเนื้อหาในบทนี้ประกอบด้วย ขั้นตอนดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนและตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารของสำนักงานศึกษาริการอำเภอคีเค้น ขนาดเล็ก
2. เพื่อศึกษาปัญหาของกระบวนการบริหารของสำนักงานศึกษาริการอำเภอคีเค้น ขนาดเล็ก

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษาวิจัยประกอบด้วยบุคลากร ในสำนักงานศึกษาริการอำเภอคีเค้น ขนาดเล็ก ที่รับการประเมินได้อันดับที่ 1 ของแต่ละจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 75 จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ในปีงบประมาณ 2537 และปีงบประมาณ 2538 รวมทั้งสิ้น 150 สำนักงาน จากประชากร 4 กลุ่ม คือ

1. ศึกษาธิการอำเภอ	จำนวน	150 คน
2. ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ	จำนวน	150 คน
3. นักวิชาการศึกษา	จำนวน	150 คน
4. เจ้าหน้าที่	จำนวน	150 คน
รวมประชากรทั้งสิ้น	จำนวน	600 คน

แต่เนื่องจากประชากรที่ศึกษาข้อมูลใน 2 ปีงบประมาณนั้น จำนวน 38 สำนักงานได้รับการประเมินเป็นสำนักงานศึกษาริการอำเภอคีเค้นซ้ำกัน จึงเหลือสำนักงานที่ศึกษา จำนวน 112 สำนักงาน คิดเป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 448 คน แยกเป็น

1. ศึกษาธิการอำเภอ	จำนวน	112 คน
2. ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ	จำนวน	112 คน
3. นักวิชาการศึกษา	จำนวน	112 คน
4. เจ้าหน้าที่	จำนวน	112 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามกรอบแนวคิดของ Gregg (1957) จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามในเรื่อง ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบันและวุฒิการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 7 ขั้นตอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) ปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 51 ข้อ แยกออกเป็น

1. การตัดสินใจสั่งการ	จำนวน	6	ข้อ
2. การวางแผน	จำนวน	8	ข้อ
3. การจัดองค์การ	จำนวน	8	ข้อ
4. การติดต่อสื่อสาร	จำนวน	9	ข้อ
5. การใช้อิทธิพลกระตุ้นหรือการจูงใจ	จำนวน	7	ข้อ
6. การประสานงาน	จำนวน	7	ข้อ
7. การประเมินผล	จำนวน	6	ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาของกระบวนการบริหารของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอจำนวน 7 ขั้นตอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) ปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 20 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารและปัญหาของกระบวนการบริหาร จากเอกสาร วารสาร ตำรา ผลการวิจัย ตลอดจนประสบการณ์การทำงานของผู้วิจัย

2. กำหนดกรอบแนวคิดโดยยึดกรอบแนวคิดตามกระบวนการบริหาร 7 ขั้นตอน ของ Gregg (Russell T. Gregg, 1957) เป็นแนวทาง

3. กำหนดนิยามปฏิบัติการของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

4. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการทราบ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และปรับแก้ตามคำแนะนำ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ตรวจสอบเนื้อหา และตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา

เกณฑ์การกำหนดผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

- (1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป
 - (2) เป็นอาจารย์ในภาคบริหารการศึกษา หรือดำรงตำแหน่งด้านการบริหารในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
 - (3) มีประสบการณ์ด้านงานวิจัย
7. สรุป ข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ ปริญญาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสนอ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมีหนังสือถึงศึกษาธิการอำเภอและผู้ร่วมงาน ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอคีเค่น ขนาดเล็ก จำนวน 112 สำนักงาน
2. ส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานศึกษาธิการอำเภอคีเค่น โดยทางไปรษณีย์และได้รับกลับคืนจาก ศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 83 ฉบับ ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 90 ฉบับ นักวิชาการศึกษา จำนวน 86 ฉบับ และเจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปหรือเจ้าพนักงานธุรการหรือเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จำนวน 87 ฉบับ รวมทั้งสิ้น จำนวน 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.23 ของประชากรที่มีอยู่จริง ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามตำแหน่งและตามจำนวนที่มีอยู่จริง เทียบกับจำนวนที่ส่งแบบสอบถามคืน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	จำนวนแบบ	จำนวนแบบ	คิดเป็น ร้อยละ
	สอบถามที่ส่ง จริง	สอบถามที่ได้ รับคืน	
1. ศึกษาธิการอำเภอ	112	83	74.10
2. ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ	112	90	88.36
3. นักวิชาการศึกษา	112	86	76.79
4. เจ้าหน้าที่	112	87	77.68
รวม	448	346	77.23

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนปรากฏว่าแบบสอบถามทุกฉบับมีความสมบูรณ์ส่วนคำถามแบบปลายเปิดมีผู้ตอบจำนวนน้อยมาก และตอบในลักษณะที่เนื้อหาโดยสรุปใกล้เคียงกับตัวเลือกที่กำหนดให้ ต่อจากนั้นจึงแปลงข้อมูลลงในแบบรหัส (Coding form) แล้ววิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณหาค่าสถิติด้วยโปรแกรม SPSS + (Statistical Package for the Social Sciences) จากข้อมูล ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร วิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของกระบวนการบริหาร วิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

การนำเสนอข้อมูล

เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยายแบบความเรียง